

Název materiálu:
Zpráva o činnosti SIC za rok 2015

Předkládá:
doc. Ing. Petr Heřmánek, Ph.D.
prorektor pro školní podniky a vnější vztahy

Vypracoval:
Ing. Daniel Novák, CSc.
ředitel SIC

Zdůvodnění:

Materiál je předkládán
v souladu s plánem práce kolegia rektora.

Návrh usnesení:

Kolegium rektora bere předložený
materiál na vědomí.

Studijní a informační centrum (SIC) je pracoviště s celouniverzitní působností. Všeobecné trendy v oblasti vysokoškolského knihovnictví i aktuální potřeba zkvalitnění podpůrných pedagogicko-výzkumných procesů na univerzitě vyústily v nutnost reorganizace struktury SIC. Bez dodatečných personálních nároků se SIC od 1. 1. 2015 člení do tří samostatných oddělení: Oddělení fondů (OF), Oddělení knihovnických služeb (OKS) a Oddělení informační podpory a vzdělávání (OIPV).

Průzkum spokojenosti studentů se službami ČZU 2015

Průzkum uživatelských potřeb a spokojenosti studentů se službami ČZU proběhl na jaře 2015. Průzkum probíhal v první fázi hravou lístečkovou metodou, která upozornila na řadu uživatelských přání a potřeb v prostoru SIC. Druhou metodou bylo klasické dotazníkové šetření, které mělo velkou návratnost (1154 respondentů). Výsledky obou metod byly dále rozvíjeny a ověřovány metodou mystery shopping¹.

Průzkum potvrdil potřeby a přání uživatelů, z nichž se řadu podařilo uspokojit již v roce 2015. Mimo jiné šlo o následující:

- registrace do knihovny pro studenty ČZU v Praze zdarma => nárůst počtu nově registrovaných uživatelů,
- přesun tzv. biblioboxu mimo budovu knihovny => možnost samoobslužného vracení výpůjček 24 hodin denně,
- povolení vstupu do studoven se zavazadly a kabáty => významné zvýšení využívanosti studoven,
- doplnění elektrických zásuvek ve vestibulu SIC => zvýšení komfortu uživatelů, kteří si stále častěji nosí svá vlastní zařízení (tablety, notebooky, mobilní telefony),
- vytvoření relaxační zóny pro odpočinek, příp. pohodlné studium z vlastních materiálů => doplnění dosud chybějícího typu prostoru, který je již běžnou součástí moderních univerzitních knihoven.

I. Oddělení fondů (OF)

Zajišťuje:

- akvizici odborné literatury pro studenty i pro akademické pracovníky a dílčí knihovny,
- katalogizaci publikací v ZK a dílčích knihovnách,
- metodické řízení knihovníků dílčích knihoven na katedrách,
- odpisy a revize knihovního fondu ZK a dílčích knihoven,
- vnitrostátní i mezinárodní výměnu publikací,
- distribuci univerzitního periodika Scientia Agriculturae Bohemica,
- správu a aktualizaci databáze recenzovaných a impaktovaných časopisů.

Základní údaje o knihovním fondu jsou uvedeny v tab. č. 1.

Tab. č. 1: Základní údaje o knihovním fondu

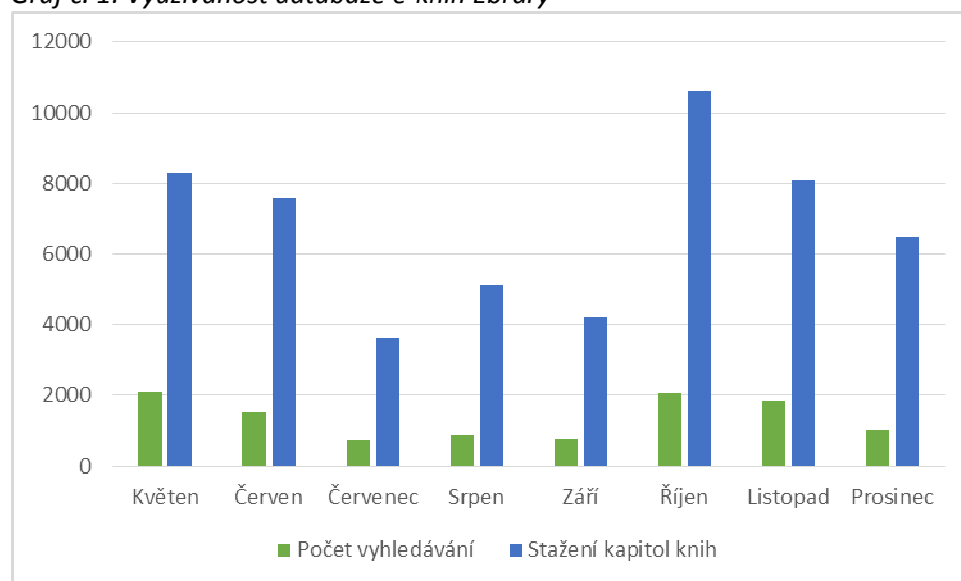
Přírůstek knihovního fondu za rok 2015 (ks)	2 400
Knihovní fond celkem (ks)	156 042
Počet odebíraných titulů periodik (ks)	227
Počet svazků umístěných ve volném výběru (ks)	9 248

¹ Více informací o metodě viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Mystery_shopping.

1. Akvizice odborné literatury

Na jaře roku 2015 proběhla výzva kateder k nákupu doporučené literatury do fondu základní knihovny, seznamy s publikacemi dodala více než polovina z celkového počtu kateder. Za zakoupená skripta vydaná na ČZU bylo uhrazeno o polovinu méně finančních prostředků, oproti loňskému roku. V květnu 2015 byl zakoupen přístup do elektronické databáze plných textů odborných knih ProQuest Ebrary (zajišťuje firma: AIP Albertina Icome Praha). Konkrétně byly pořízeny dvě kolekce - Science & Technology a Business & Economics, které dohromady čítají více než 45 000 odborných elektronických knih. Tato databáze zaznamenala značný úspěch a zájem ze strany uživatelů SIC, viz graf č. 1 níže.

Graf č. 1: Využívanost databáze e-knih Ebrary

Pozn.: Statistická data získána z databáze Ebrary

V roce 2015 byly navíc individuálně dokoupeny na základě návrhů kateder některé knižní publikace elektronicky přes databázi Ebrary. V roce 2015 byly seriálové publikace nakoupeny na základě požadavků kateder i do knihovny SIC v množství 223 titulů časopisů + 4 tituly novin (HN, LN, Dnes, Právo). Celkový počet předplatných činil 383. Uživatelé dosud upřednostňují papírovou a kombinovanou formu před elektronickou. Kombinovanou možnost nabízí 12 zakoupených zahraničních titulů a tři tuzemské. V souvislosti s přístupem k e-verzím časopisů vzniká nutnost správy uživatelských účtů a hesel.

Na podzim 2015 byl společně s objednávkami na předplatné časopisů na rok 2016 rozeslán dotazník katedrám, aby se vyjádřily k aktuálnosti titulů časopisů odebíraných základní knihovnou, výsledkem bylo vyřazení dvou titulů z odběru. Každoročně poskytujeme v omezené míře konzultace k informačním zdrojům, týkají se zejména dostupnosti e-verzí konkrétních periodik či dotazů na jejich hodnoty IF či SJR indexů. V roce 2015 jsme poskytli 17 konzultací (z toho 9 studentům, 6 pracovníkům fakult, 2 externím dotazovatelům).

2. Katalogizace

V únoru 2015 byla zahájena spolupráce s Národní knihovnou ČR (NK) na dodávání katalogizačních záznamů do Souborného katalogu ČR, v současnosti probíhá jejich vyhodnocení ze strany NK. Podle pokynů NK byl v květnu 2015 proveden přechod na nová katalogizační pravidla RDA (Resource Description and Access), pro který byli zaměstnanci v rámci katalogizace vyškoleni.

3. Metodické řízení dílčích knihoven na katedrách, odpisy a revize

V průběhu roku byly provedeny odpisy zastaralých a poškozených knihovních jednotek jak z fondu základní knihovny, tak i z volného výběru ve velké studovně a z fondů dílčích knihoven. Celkem bylo odepsáno 4 449 knihovních jednotek.

V letním období byly připraveny podklady pro plánované revize knižního fondu na katedrách. Tyto revize jsou knihovny povinny uskutečnit ze zákona. Revize fondu dílčích knihoven byly na základě požadavků zahájeny na některých katedrách PEF, FAPPZ a TF. Pracovníci SIC využili tuto příležitost pro ladění celého procesu revizí, který by od r. 2016 měl probíhat rutinně a pravidelně dle požadavků stanovených v knihovním zákoně. Revize byly zahájeny na následujících katedrách: PEF: K. řízení, TF: K. matematiky, K. zemědělských strojů a K. jakosti a spolehlivosti strojů, FAPPZ: K. zoologie a rybářství, K. speciální zootechniky a K. obecné zootechniky a etologie.

4. Výměna publikací a rozesílání sborníku Scientia Agriculturae Bohemica (SAB)

Výměna publikací probíhala v roce 2015 tradičně jak na vnitrostátní, tak na mezinárodní úrovni. Výměnou získal SIC pro své uživatele cca 270 knihovních jednotek a 35 knihovních jednotek pak darem. Výměna publikací mírně klesla.

Vzhledem k preferenci volně dostupné elektronické formy časopisu SAB došlo k výraznému snížení počtu rozesílaných tištěných exemplářů. Byla rozeslána čtyři čísla, v cca čtyřiceti exemplářích.

5. Databáze vybraných recenzovaných a impaktovaných časopisů

Pro potřebu pedagogů, vědeckých pracovníků a studentů byla každoročně aktualizována databáze s názvem: Seznam českých recenzovaných a impaktovaných časopisů <http://www.sic.czu.cz/cs/?r=6254> která obsahuje výběr periodik blízkých studijním oborům na naší univerzitě. Databáze byla obohacena o několik nových titulů a byly doplněny aktuálními IF a SJR indexy za rok 2014. (pozn. indexy jsou známy s ročním zpožděním).

II. Oddělení knihovnických služeb (OKS)

Zabezpečuje služby základní knihovny:

- absenční i prezenční výpůjčky pro studenty, zaměstnance i pro externí veřejnost,
- provoz studoven,
- vnitrostátní i mezinárodní meziknihovní výpůjční služby,
- provoz mediatéky,
- přiděluje ISBN publikacím vydaným na ČZU,
- zajišťuje provoz knižního e-shopu.

1. Výpůjční služby

Při doplňování fondu byl kladen důraz vedle doporučení pedagogů i na efektivitu vynaložených finančních prostředků v podobě ověřování míry půjčování srovnatelné starší literatury. Nová literatura byla nakupována v takových maximálních počtech, aby jednotlivé multiplikáty nezůstávaly nevypůjčeny. Situaci dokládá tab. č. 2.

Tab. č. 2: Vývoj knihovního fondu a počtu absenčních výpůjček v období 2011 - 2015

Rok / údaj	Přírůstky knihovního fondu (ks)	Absenční výpůjčky (ks)
2011	4 160	48 449
2012	4 444	65 467
2013	4 250	60 414
2014	4 162	54 964
2015	2 400	53 809

Počet absenčních výpůjček klesá též díky možnosti nákupu literatury v knižním e-shopu a narůstajícímu počtu učebních textů vydávaných jednotlivými katedrami elektronicky.

Automatické upomínky jednotlivým studentům jsou zasílány průběžně, nadále probíhá i vymáhání pohledávek. Jako náhrady za ztracené publikace a zpozdné bylo vybráno cca 74 tis. Kč. V roce 2015 byly úspěšně vymáhány v zastoupení právním oddělením soudní cestou pohledávky, které se nepodařilo vyřešit smírně. Byly předány podklady pěti dlužníků, úspěšně byly vyřešeny tři případy.

Bibliobox je nadále hojně využíván, o čemž svědčí 3 514 vrácených publikací. Počet prezenčních výpůjček diplomových a bakalářských prací v malé studovně činil 1 915 ks, což je v porovnání s loňským rokem mírné navýšení. Pro získávání informací ke zpracování vysokoškolských prací byl běžně používán portál <http://vskp.czu.cz>. Od konce roku 2015 jsou nově prezentovány disertační, diplomové a bakalářské práce v novém univerzitním systému <http://is.czu.cz/zp/>.

Celkový přehled o knihovnických službách poskytnutých v roce 2015 je uveden v tab. č. 3:

Tab. č. 3: Celkový přehled o knihovnických službách

Otevírací doba za týden (hod)	60
Počet uživatelů (osob)	5 564
Počet studijních míst (ks)	110
Počet návštěvníků studoven (osob)	35 173

Počet registrovaných uživatelů (osob) se mírně snížil vzhledem k provedené revizi uživatelů, kteří ukončili studium nebo jsou již dlouhou dobu neaktivní.

Pro přesnější evidenci prezenčních výpůjček ve velké studovně byla zakoupena čtečka, kterou se při zařazování publikací zpět do regálů načítají výpůjčky. Tak je možné sledovat nejen počet výpůjček, ale i jejich tematické zaměření. Od začátku zimního semestru bylo evidováno cca 1 000 výpůjček.

Od zimního semestru byly rovněž provedeny některé změny v poplatcích knihovny. Díky zrušení registračního poplatku ve výši 150,- Kč se výrazně navýšil počet nově registrovaných uživatelů. Naproti tomu byl zvýšen poplatek za nevrácenou knihu (tzv. zpozdné) z 1 Kč/knihu/den na 3 Kč/knihu/den a zaveden poplatek za nevyzvednutou rezervaci 10,- Kč.

Na konci letního semestru jsme zavedli podrobnější sledování návštěvnosti webového katalogu Aleph (<http://aleph.czu.cz>). Nyní sledujeme návštěvnost na všech jeho stránkách a sledujeme nově i nejčastěji hledané termíny. V roce 2015 tak bylo zaznamenáno celkem 36 948 návštěv, z tohoto počtu bylo 14 811 unikátních návštěv, k zobrazení stránek došlo 550 139 krát.

Počet uživatelů, kteří využili možnosti prodloužení výpůjčky, byl 30 043. Uživatelé provedli 571 rezervací titulů.

V projektu SIC Digiknihovna (<http://www.fappz.czu.cz/opacsql/>) bylo evidováno 2 345 návštěv, z čehož 1 901 tvořily unikátní návštěvy. Stránky byly zobrazeny 4 128 krát.

Páteční prodloužená otevírací doba ve výpůjčních službách do 17 hod. se osvědčila, zvláště pro studenty kombinovaného studia.

Hojně využívaná je také nově instalovaná dotyková obrazovka ve vstupní hale, která slouží přednostně k rychlé orientaci v katalogu knihovny.

2. Provoz studoven

Od zimního semestru jsme se rozhodli umožnit uživatelům přístup do obou studoven se svrchním oděvem a se zavazadly. Díky tomu jsme zaznamenali zvýšený počet návštěv, kdy se studenti opakovaně vracejí (např. s uzavřenými nápoji) ze vstupních prostor. Negativním jevem bylo mírné zvýšení počtu krádeží.

Od listopadu roku 2015 probíhá 2. kolo školení pracovníků ze studoven tak, aby bylo možné zastupování, všech pracovníků ve službách. Cílem změny je rovnoměrnější rozložení pracovní zátěže v procesu půjčování a komunikace s uživateli. V rámci realizace otevřeného přístupu knihovny k uživatelům bylo uskutečněno více dílčích úprav v prostorách a službách SIC tak, aby byly co nejvíce vstřícné k návštěvníkům.

Zvýšený zájem jsme zaznamenali také ve využívání skupinových studoven. V současnosti máme v plném provozu jednu skupinovou studovnu.

3. Meziknihovní výpůjční služby

Tradičními službami základní knihovny jsou též vnitrostátní meziknihovní výpůjční služby (MVS) i mezinárodní meziknihovní výpůjční služby (MMVS). MVS lze realizovat zdarma nebo za poplatek, MMVS lze realizovat pouze za poplatek. Využíváme přednostně možností veřejně dostupných stránek [www](http://www.czu.cz), dále licencovaných elektronických informačních zdrojů přístupných na ČZU a služeb českých knihoven, které poskytují MVS zdarma. Počty vypůjčených knihovních jednotek za posledních pět let jsou uvedeny v tab. č. 4, v níž jsou zahrnuty i požadavky vyřízené prostřednictvím Virtuální polytechnické knihovny (VPK).

Tab. č. 4: Vývoj počtu výpůjčních služeb v období 2011–2015

Rok / údaj	Meziknihovní výpůjční služba (ks)
2011	325
2012	269
2013	284
2014	292
2015	353

4. Mediatéka

Fond filmů „mediatéky“ byl doplněn přírůstkem z roku 2015, k prezenčnímu promítání si je půjčují studenti, absenčně pedagogové za účelem podpory výuky. Mediatéka je k dispozici v malé studovně. SIC se snaží intenzivnější propagací u jednotlivých součástí univerzity zvýšit využitelnost fondu, který aktuálně čítá 613 filmů.

5. Agenda ISBN

V agendě ISBN bylo v roce 2015 celkem přiděleno 78 nových ISBN². Počet přidělených ISBN se oproti loňskému roku snížil o 26 žádostí. Autoři nadále upřednostňují zveřejnění učebních textů na internetu. Údaje o publikacích byly zavedeny do interní databáze ČZU a databáze NK ČR Ohlášené knihy. V rámci agendy povinných výtisků bylo do čtyř knihoven v ČR odesláno celkem 540 kusů publikací.

Písemný seznam vydávaných publikací byl v rámci nabídkové povinnosti zasílán vybraným knihovnám, které jsou určeny knihovním zákonem. Ohlašovací povinnost nově vydaných titulů byla splněna evidencí v databázi České knihy a v periodiku Nové knihy.

Pro externí subjekty bylo vyřízeno 74 objednávek na publikace vydané na ČZU: FAPPZ – 30, FŽP – 1, FLD – 13, IVP – 1, PEF – 20, TF – 9. Množství vyřízených objednávek je nižší než v přecházejícím roce, knihovny začaly k nákupu publikací využívat služeb ČZUeshopu.

6. ČZUeshop³

Rok 2015 byl stejně jako přechodí rok prodejně úspěšný. Sortiment e-shopu se i nadále rozrůstá, ke konci roku bylo v nabídce 410 aktivních titulů. Doplnění stávající literatury a nákup nových titulů probíhá ve spolupráci s katedrami i samotnými autory.

Celkově bylo v systému e-shopu evidováno 2 302 objednávek, z toho se kladně vyřídilo 2 055 objednávek, zbylé objednávky byly stornovány. Celková tržba za uplynulý rok činila 271 966 Kč. V únoru 2015 e-shop poskytl vouchery (8) na nákup literatury v hodnotě 200 Kč pro účastníky průzkumu spokojenosti s činností SIC. Vouchery byly v následujících dvou měsících uplatněny.

² Seznam vydaných publikací je dostupný na adrese <http://www.sic.czu.cz/cs/?r=5405>.

³ Aplikace je dostupná na adrese: <https://eshop.czu.cz>.

V systému e-shopu nebyly provedeny žádné zásadní změny, v letních měsících došlo k zredukování odkazů v zápatí stránky a jejich následná integrace pod jeden odkaz. Pozornost byla také věnována obsahovému i grafickému sjednocení stránek s informacemi o službách e-shopu.

III. Oddělení informační podpory a vzdělávání (OIPV)

V roce 2015 se pracovníci OIPV podíleli na níže uvedených činnostech a agendách:

1. Informační vzdělávání

Zvyšování informační gramotnosti studentů a zaměstnanců ČZU je jedním z pilířů činnosti SIC. V průběhu roku 2015 SIC dále vylepšoval své vzdělávací aktivity. Informační vzdělávání se v rámci SIC rozšířilo i o obecná témata a poradenství v oblasti studia na ČZU. Prostřednictvím infopultu, který byl po celý říjen umístěn ve vestibulu SIC, již podruhé zaměstnanci SIC odpovídali na nejrůznější dotazy začínajících i stávajících studentů - od způsobu, jak si půjčit knihu, až po rady se zápisem předmětů. Velkou pomocí se ukázalo zapojení brigádníků z řad studentů, kteří dokázali efektivně poradit i v oblastech běžného studentského života.

Právě důraz na otevřenost konzultačních služeb a neustálou přítomnost někoho, kdo je schopen poradit s jednoduchými i složitými problémy, je hlavní myšlenkou těchto rozvíjejících se služeb SIC.

V průběhu roku 2015 byl v této souvislosti upraven i obsah přednášek, které SIC pořádá. Účastníci jsou seznámeni s obecnými zásadami vyhledávání informací, práce s informačními zdroji a citování, a zároveň si mohou vše vyzkoušet a dotázat se na podrobnosti. Detailní konzultaci ke specifikům svého tématu pak mohou studenti absolvovat individuálně: a to buď osobně, telefonicky nebo formou e-mailové konzultace.

Tato snaha se odrazila ve stále se zvyšujícím množství uskutečněných konzultací – za rok 2015 se jednalo o 343 konzultací. Přibližně stejně často jsou využívány osobní (152) a e-mailové konzultace (175). Zbylé konzultace (16) proběhly telefonicky. Původně zavedené otevřené konzultační hodiny (10:00 - 12:00 každý všední den) se v průběhu roku ukázaly jako nedostačující - ne ani tak z hlediska množství konzultací, ale právě z hlediska co největší otevřenosti těchto služeb. Jako účinnější se v roce 2015 ukázala být zvýšená propojenost jednotlivých oddělení SIC - v rámci studoven a výpůjčních služeb byly zavedeny přesné metodické postupy, jak reagovat na konzultační potřeby studentů, a tak se studenti rychleji a bez problémů dostanou k člověku, který je jim schopen pomoci.

Přehled vzdělávacích akcí je uveden v tab. č. 5.

Tab. č. 5: Srovnání počtů vzdělávacích akcí za roky 2013, 2014 a 2015

	Počet vzdělávacích akcí	Počet účastníků
2013	46	4 028
2014	66	4 742
2015	65	4 419

Pracovníci OIPV lektorsky zajišťovali jednorázové nepovinné semináře a dále se podíleli na výuce několika akreditovaných předmětů na různých fakultách. Mezi hlavní témata přednášek nadále patřilo vyhledávání informací a citování literatury dle platných norem na jednotlivých fakultách ČZU. Byla zavedena i nová témata: kritické hodnocení kvality informačních zdrojů, základy publikování vědeckých výsledků a také základy odborného psaní a práce s citačními manažery. Velký ohlas u zaměstnanců a doktorandů vzbudily jednorázové semináře zaměřené na představení nových služeb SIC - například školení Ebrary (kolekce elektronických knih) a citačního manažeru CitacePRO. Vybrané přednášky v češtině a angličtině byly zpřístupněny v rámci systému Mediasite.

Výuka v rámci akreditovaných předmětů:

- Pracovníci OIPV již podruhé lektorsky zajistili 6 přednášek v rámci akreditovaného předmětu **“Odborný seminář”**, který je povinný pro studenty druhého ročníku bakalářského studia na FTZ. Seminář, zaměřený na metodiku přípravy kvalifikačních prací, byl studenty hodnocen veskrze kladně, stejně jako byla kladně hodnocena spolupráce ze strany garantů předmětu na FTZ. Tři přednášky byly ze strany SIC zajištěny i v rámci kurzu **„Scientific seminar”** pro studenty 1. ročníku navazujícího magisterského studia FTZ.
- Na FLD byly tamním doktorandům představeny služby SIC a také citační manažery CitacePRO a Mendeley na dvou přednáškách v rámci kreditově ohodnoceného semináře **„Metodologie výzkumu”**.
- Na FAPPZ byly představeny služby SIC a práce s elektronickým katalogem knihovny studentům předmětu **„Informační systémy”**.
- Na PEF byly tamním doktorandům představeny služby SIC a citační manažery CitacePRO a Mendeley v rámci předmětu **„Metodologický seminář 2015”**.
- Na TF byly uskutečněny dvě přednášky zaměřené na vyhledávání v rámci předmětu **„Seminář k Bc. práci”**

V rámci vzdělávání doktorandů se i v roce 2015 konaly dva běhy Doktorandských informačních dnů. Tato série přednášek postupně zaznamenávala stále menší ohlas u studentů a pro příští rok se pracovníci OIPV rozhodli zaměřit spíše na bližší spolupráci s jednotlivými fakultami a garanty doktorských studijních programů a postupně vytvořit kurzy na míru určené jednotlivým fakultám (viz např. výše uvedený Metodologický seminář pro PEF). Větší důraz bude kladen na elektronickou podporu výuky za pomoci Mediasite, Moodle a prostředí Adobe Connect.

2. Zpřístupňování elektronických informačních zdrojů

Rok 2015 bylo druhým rokem využívání EBSCO Discovery Service (EDS) jakožto vyhledávače ve většině předplacených odborných databázích na ČZU a současně i v knihovním katalogu. Pracovníkům SIC se dařilo rozšiřovat povědomí o novém vyhledávači, jak dokazuje vývoj počtu vyhledávání a zobrazených abstraktů v příložené tabulce č. 6.

Tab. č. 6: Srovnání počtů vyhledávání v EDS za roky 2014 a 2015

EDS	Počet vyhledávání	Počet zobrazených abstraktů
2014	26 837	12 696
2015	42 974	23 917

Tým SIC také zprovoznil službu linkovacího serveru LinkSource, který je součástí vyhledávače EBSCO Discovery Service. Linkovací server umožňuje snadný přístup k plnému textu dokumentu z rozhraní většiny předplacených databází. Toto prolinkování bylo nainstalováno do citační databáze Scopus pod názvem „Získat full text”, do citační databáze Web of Knowledge pod názvem „Knowledge Base CULS”, a dále do rozhraní Google Scholar pod názvem „Získat full text”.

Pokračovalo zpřístupňování databází v rámci programu MŠMT „Informace základ výzkumu - LR”, jsou to databáze: Wiley Online Library, SpringerLink, ScienceDirect, Scopus, Academic Search Complete, ProQuest Central. Dále citační databáze Web of Knowledge v rámci konsorcia Knihovny AV ČR. Ve spolupráci s Fakultou životního prostředí je zpřístupňována databáze JSTOR.

V rámci portálu Infozdroje bylo celkem zpřístupňováno 10 licencovaných elektronických informačních zdrojů, 4 elektronické zdroje s přístupem pouze do data ukončení předplácení (většinou do r. 2012 - 2013) a 21 elektronických zdrojů v režimu Open Access. Úplný přehled v současnosti dostupných EIZ je přístupný na: <http://infozdroje.sic.czu.cz>. Další Open Access zdroje jsou k dispozici přes vyhledávač EBSCO Discovery Service.

3. Rozvoj HW/SW

V oblasti HW/SW byl rok 2015 poněkud nepříznivý, co se týká investičních možností, neboť nebylo možné pořídit nové vybavení malé studovny, které se svým sedmým rokem provozu již poněkud zaostává. Za rok 2015 lze vyzdvihnout rozšíření vyhledávacích PC před výpůjčním protokolem, kde z původních dvou míst došlo k rozšíření na čtyři, plus jedno PC s dotykovou obrazovkou. Páteří připojení budovy SIC bylo výrazně posíleno z původních 2 Gb/s na 20 Gb/s. Za zmínku také stojí instalace nové kabeláže pro posílení wi-fi v celé budově SIC.

V září byl po tříměsíčním zkušebním přístupu zakoupen přístup do online citačního manažeru CitacePRO. Tento citační manažer je nasazený na většině univerzit v České republice se zacílením na studenty bakalářských a magisterských oborů. SIC také získal omezený počet prémiových účtů k citačnímu manažeru Mendeley. V roce 2015 započala bližší spolupráce s PEF ohledně školení a přidělení prémiových účtů Mendeley doktorandům a vědeckým pracovníkům.

4. Propagace služeb SIC a komunikace s uživateli

Na počátku letního i zimního semestru v roce 2015 byl vydán Newsletter SIC ve vylepšené grafické podobě. V prvním čísle informoval o výzkumu uživatelských potřeb a na začátku zimního semestru o změnách, které byly na základě výzkumu provedeny⁴. Studijní a informační centrum nadále komunikuje se svými uživateli prostřednictvím stránky na Facebooku⁵. Na Facebooku jsou propagovány novinky ve službách SIC i vzdělávací akce zde pořádané. Struktura webových stránek SIC byla v roce 2015 aktualizována pro větší přehlednost informací o nejvýznamnějších službách SIC. Pro větší přístupnost služeb SIC zahraničním studentům byly v roce 2015 dokončeny překlady informačních materiálů SIC do angličtiny, včetně návodu pro vyhledávání v EBSCO Discovery Service. Letáky a návody jsou k dispozici v tištěné podobě u výpůjčního pultu a ve studovnách SIC. Výzkum uživatelských potřeb byl propagován prostřednictvím studentského webového portálu iZun. Aktivita SIC byly propagovány i v univerzitním zpravodaji Živá univerzita. Služby SIC byly propagovány i prostřednictvím orientační akce pro nové studenty Rozlet PEF.

Kopírovací a kartové centrum

S ohledem na malou využívanost služby, resp. uspokojivé dostupnosti služby ve studovnách a samoobslužného řešení, bylo kopírovací centrum k 1.1. 2015 v kartovém centru zrušeno.

Kartové centrum (KC) zajišťuje kompletní proces výroby a výdeje bezkontaktních čipových karet. KC dále zajišťuje veškerou agendu týkající se evidencí a validací karet, skartací nefunkčních karet a použitých termosublimačních barevných pásek pro potisk karet. SIC zajišťuje správu čipových karet, které jsou využívány v informačním systému ČZU společně s elektronickou univerzitní peněženkou.

KC se dále zabývá reklamním procesem při ztrátě funkčnosti karty, který zahrnuje posouzení oprávněnosti na požadavek reklamace a vydává souhlasné nebo nesouhlasné stanovisko.

I díky prodloužení otevírací doby proběhl proces výroby a personalizace karet na začátku semestru bez větších problémů.

Vzhledem k potřebám studentů kombinované formy studia se v průběhu zimního semestru prodloužila výdejní doba studentských průkazů v pátek do 17:00 hod.

⁴ Obě vydání Newsletteru jsou dostupná na adrese <http://www.sic.czu.cz/cs/?r=5450>.

⁵ Dostupná na adrese: <https://www.facebook.com/sic.czu.cz/>.

V kanceláři KC je možné sjednat si cestovní pojištění pro krátkodobé i dlouhodobé výjezdy. Cestovní pojištění lze uzavírat držitelům karet ALIVE, ITIC a ISIC s platnou licencí GTS. Tato služba je využívána studenty a pedagogy, kteří vyjíždí na studijní pobyty v zahraničí. Nově vzniklá služba studentům ISIC – Studentfone byla v roce 2015 využita jedním studentem, pro nezájem ze strany studentů nebyla tedy tato služba objednána.

V tab. č. 7 jsou uvedeny výkony KC.

Tab. č. 7: Výkony kartového centra

Činnost/rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Vydané karty ISIC (ks)	4 392	5 062	5 863	5 437	5 024	4 795
Vydané karty ITIC (ks)	71	63	119	142	129	98
Celkem vydané karty zam.; stud.; návštěvnické (ks)	1 948	2 410	2 682	2 509	1 485	2 513
Vydané reval. známky (ks)	5 524	7 786	5 630	6 180	6 652	5 808
Uzavřená pojištění (ks)	x	x	x	27	18	22

Prodej předplatních kupónů

Od 1. 1. 2015 byla tato agenda převedena do podnikové prodejny, která je pod správou KaM.

Ústřední spisovna ČZU (Archiv)

V průběhu roku 2015 došlo k převzetí různých typů dokumentů vzniklých v letech 2009-2013. Šlo převážně o agendu EO – (FÚ cca 450 ks šanonů a 50 ks krabic, MÚ cca 100 ks šanonů a 50 ks balíků a krabic). Právní oddělení dodalo agendu k veřejným zakázkám (cca 50 ks šanonů a 50 ks krabic), OIKT dodalo 110 ks šanonů k archivaci.

Byly skartovány účetní a školské dokumenty typu „S“, které vznikly z činnosti jednotlivých útvarů ČZU v letech 2003-2012 v rozsahu 39 bm.

Ve spisovnách na koleji BCD (agenda MÚ a Personálního oddělení) došlo k výměně oken a mříží.

Ve spolupráci se Státním oblastním archivem (konzultace, osobní kontroly a dohled) i nadále pokračovalo třídění dokumentů z agendy kvestora a rektora (od roku 1952) podle jejich věcného obsahu, k jejich popsání a řádnému uložení do archivačních obalů a uložení k trvalé archivaci.

V průběhu roku došlo také na základě žádostí různých kateder (převážně FAPPZ, PEF) k pomoci při skartaci dokumentů při vyklízení místností. Jednalo se převážně o kopie a ke skartaci nebylo potřeba podávat žádosti nadřízeným orgánům.

Proběhla kontrola prostor příručních spisoven všech fakult s agendou děkanátů a studijních oddělení.

Jazykové kurzy

Pro stabilní zájem již poněkolkáté zajistil SIC prostory i lektory pro jazykovou výuku angličtiny, němčiny a ruštiny pro studenty a zaměstnance ČZU. Kurzy jsou hrazeny účastníky. Velmi oblíbená je anglická konverzace s rodilými mluvčími. Tentokrát jsme využili služeb jazykové agentury Hermés. Lektori byli původem z USA a Austrálie, tzn. rodilí mluvčí, jak požadovali frekventanti kurzů. Po oba semestry bylo otevřeno 40 kurzů a kurzy navštívilo zhruba 155 studentů a z toho 30 zaměstnanců. (Kursovné je stanoveno na 2 000,-/11lekci/90 min.)

Pronájem SIC

SIC se snaží svěřené prostory, zejména Kongresový sál, využívat maximálním způsobem i mimo školní rok, a to zejména vytvářením podmínek pro pořádání konferencí, které napomáhají rozvoji vědy i propagaci univerzity mezi vědeckými organizacemi a odbornou veřejností nejen v ČR, ale i v Evropě a po celém světě.

Dlouhodobým nájemcem prostor SIC je firma AgriNatura a firma Šamberger. Velmi častými nájemci v prostorách SIC byl např. Czech-us Work and Travel, Agentura Slavičková, McKenzie Institut, ERUDIO CZ, Česká společnost pro údržbu, školení VTS na ochranu zvířat či Central Bohemia University. Učebny hojně využívalo zahraniční oddělení PEF. V učebnách probíhaly např. Doktorandské informační dny, vzdělávací akce pro studenty (Vyhledávání informací a Citační etika), Dny podnikatelského inkubátoru a pravidelné ekumenické semináře. Mimo semestr jsou prostory, zvláště Kongresový sál, využívány také na konání písemných částí zkoušek a na výuku studentů kombinovaného studia. U akcí pořádaných útvary univerzity je snaha vytvořit příznivější ekonomické klima formou snížených či prominutých nájmu za prostory, o kterých rozhoduje vedení univerzity.

Přehled významnějších akcí Kongresového sálu SIC na vybraných akcích uvádí tabulka č. 8.

Tab. č. 8: Přehled významnějších akcí

Datum	Název akce
12. 1. 2015	Symposium Dow Agro Sciences
23. - 26. 5. 2015	Konference KOF
5. 6. 2015	Konference PM CON
19. - 20. 9. 2015	Konference SPLASH
12 –16. 10. 2015	LSFF
13. -14. 11. 2015	Konference ELLS

Ve výstavním prostoru proběhly v roce 2015 výstava Ateliéru I. a II. s Ing. Jebavým, výstava fotografií Příroda (p. Merta) a výstava fotografií Filmový festival (p. Jůnek). Na závěr roku byla instalována výstava fotografií „Knihovna Václava Havla“.

V budově byly kompletně vyměněny hlásiče EPS, části budovy byly znovu vymalovány. U pultu výpůjčních služeb byla vyměněna skleněná stěna za předokenní rolety za účelem snadnější komunikace se studenty.

V počítačové studovně SIC proběhly v rámci LSFF individuální projekce, které byly hojně navštíveny zejména studenty.

PROJEKTOVÁ ČINNOST

Pracovníci SIC se v roce 2015 podíleli na realizaci následujících projektů:

- projekt „Elektronické informační zdroje“ (IP ČZU),
- projekt „Obnova on-line katalogu a zpřístupnění unikátní botanické knihovny pod Studijním a informačním centrem ČZU v Praze“ (program VISK 3 MK ČR),
- projekt v rámci iniciativy FOSTER: organizace intenzivního semináře „DNY OTEVŘENÉ VĚDY 2015 / OPEN SCIENCE DAYS 2015“ zaměřeného na problematiku otevřeného přístupu k vědeckým publikacím, ve spolupráci s Asociací knihoven vysokých škol ČR.

ÚČAST NA ODBORNÝCH AKCÍCH

V roce 2015 zaměstnanci SIC navštívili množství odborných seminářů, konferencí a školení, které výraznou měrou přispěly k jejich pracovnímu rozvoji. Na několika konferencích zástupci SIC prezentovali své vlastní příspěvky. Jednalo se např. o tyto akce:

- Konference KOKON, FF UK v Praze (K. Paulová)
- Kolokvium knihovníků V4, Bratislava (H. Landová)
- Bibliotheca Academica 2015, Ostrava (K. Paulová, J. Římanová⁶, H. Landová)
- ECIL 2015, Talin (K. Paulová, H. Landová)
- IATUL Workshop on Information Literacy, Praha (H. Landová – úvodní zvaná přednáška)

SPOLUPRÁCE S PARTNERSKÝMI INSTITUCEMI

V souladu s orientací univerzity na celoživotní vzdělávání svých zaměstnanců a doplňování znalostí s průběžným rozvojem oboru se zaměstnanci SIC v roce 2015 zúčastnili několika desítek domácích i zahraničních vzdělávacích akcí. Patří sem jak odborné konference, tak několikadenní školení a semináře.

Nadále pokračuje i spolupráce s NTK. V roce 2015 pracovníci SIC připravili exkurzi pro účastníky kurzu „Referenční knihovník“, který NTK pro své zaměstnance pořádá. Dále byl nastaven systém automatického prodlužování registrací do NTK pro uživatele z ČZU. Tato registrace umožňuje zaměstnancům a studentům ČZU bezplatně využívat služby NTK včetně dálkového přístupu do elektronických informačních zdrojů.

Pracovníci SIC rozvíjeli odbornou spolupráci i s dalšími partnery v rámci České republiky i v zahraničí, a to zejména formou členství v knihovnických profesních organizacích:

- Asociace knihoven vysokých škol České republiky (institucionální členství; H. Landová – místopředsedkyně Výkonného výboru, K. Paulová – předsedkyně iniciativy NIP CZ – Noví informační profesionálové)
- Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (institucionální členství),
- LIBER - Association of European Research Libraries (institucionální členství),
- American Library Association / Association of College and Research Libraries (H. Landová – členství).

⁶ J. Římanová a K. Paulová zde prezentovaly výsledky průzkumu spokojenosti uživatelů se službami SIC. Příspěvek měl velký úspěch a autorky byly požádány o lektorské zajištění celodenního workshopu na téma zjišťování uživatelských potřeb v akademických knihovnách.